

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

társadalmi és közgazdasági hetilap.

A „Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület” hivatalos közlönye.

== Megjelenik minden vasárnap. ==

Előfizetési ár:

Egész évre 6 kor. félre 3 kor. egye. száml. 20 fillér.
Előzetes pénzek és reklamációk Hirschl N. könyv-
nyomdájába küldendők.

Felelős szerkesztő:

SINKOVICH ELEK

Kiadó: A Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület.

Kesztratók, levelek a egyéb szerkesztésig. közlemények a
lap szerkesztésébe küldendők.

Hirdetési díj: 4 hasábos petitior egyszeri hirdetésnél 20 fill.
többesziúri hirdetésnél soronként 12 fill.
Nyitlert petitiora 50 fill.

Kisiparosok országos szövetsége.

Karácsony másodnapján nagy-számu érdeklődő jelenléte mellett alakult meg a fővárosban a „Kisiparosok Országos Szövetsége”.

Uj korszakot jelent ez Magyarországon kis iparosaira hazánk eme tekintélyes számmal lévő, szorgalmas és törekvő, de kevésbé méltányolt mellőzött testületére.

A kisiparosoknak — minden iparágat beleértve — tömörülése egy zászló alá: új irányt jelöl a társadalomban.

A kisiparos dolgozik, fárad, a lehető legjobbat produkálja, alig van pihenése, alig jut lélegzétvételhez és honoráriuma részvétlenség közöny, elnyomás. Munkáját rosszul fizetik. Sokat és jól kell dolgoznia, hogy megkereshesse éppen az életfentartásához szükséges pénzeszkét.

A nagy ipar tetemesen elnyomta eddig a kisiparost, emellett a legkülönbözőbb akadályok gördültek a kisiparos boldogulása elé.

Mindezen és sok egyéb bajon se-

gíteni van hivatva a „kisiparosok országos szövetsége,” mely a kisiparos száz meg száz baját felkarolja, működésében támogatja, munkanélkülisége esetén munkát juttat néki vagy kellő pártfogásban részesíti, betegség, rokkantság esetén, segélyt, nyugdíjt, halál esetén az elárvult családról gondoskodik, ügyes-bajos dolga ha akad, jogorvoslásban ingyenes jog segélyben részesül.

Szóval a legnemesebb, leghumánusabb alapokra van fektetve e nagy testület, mely mint az alakuló közgyűlésen elhangzott, távol áll a politikától, tisztán csak társadalmilag akar érvényesülni.

Számos képviselő volt jelen az alakuló közgyűlésen, kik kellőleg tanulmányozták a kisiparosok helyzetét és ez irányban majd fölsszólalni fognak a parlamentben.

Az illetékes tényezők is a legkomolyabban foglalkoznak a kisiparosok ügyével és a lehető legnagyobb érdeklődéssel kísérik ténykedésüket. Hogy mily nagy volt a lelkesedés,

mily nagy foku volt a hazafias felbuzdulás, semmi sem bizonyítja jobban, minthogy az alakuló közgyűlés végén a lelkes és gyújtó beszédek elhangzása után mintegy 600 rendes tagja lett az egyesületnek, tehát ugyszólván a megalakulás kezdetén.

Bizunk a vezetők kellő szakértelmében, hogy hatalmas, erős szervezettkézzé fejlesztik ki majdan a kisiparosok testületét. Adja Isten.

Legujabb készülék kártékony rovarok kipusztítására.

Lossen F. dr. azon értekezések által indítva, melyek a vértetűnek petroleum és víz keveréke által való pusztítását tárgyalják, a Mayfarth-féle „Syphonia” szőlővessző permetező szelvényre egy, a csap és szórósó közé iktatandó kis készüléket készítet, mely teljesen megfelel azon czéljának, hogy a két folyadékknak egyenletes keverékét permetezze széljél.

A készülék elve az, hogy a nehezebb fajsúlyu víz a könnyebb fajsúlyu

TÁRGZA.

Éjjel.

E hosszú téli éjeken
Kisuz, gyötör a gondolat:
Ha elvesztüelek tégedet,
Elbírnám-e a sorsomat.

S reggel, mikor ajkad köszönt,
A szemed édes csókra int:
Száz eskünél is többet ér
S feledtem már az éji kint

FÁY NÁNDOR.

Az én képviselő jelöltségem.

Nyugodtan rovom a betűt betű mellé, éppen azon tanakodva, hogy lehetne legjobban valami politikai czikkelyvel megmenteni a hazát, a mikor egyszerre csak . . . rrrrrrr . . . megrántják a csengőt.

Az a lány a ki a szobába való, megjelenik és illő alázatossággal jelenti, hogy:

„Kérik a Nagyságot urast” . . .
Ki kér?

Már biz azt kérem ássau nem tudom, csak vsanak.

No akkor contra . . . válaszoltam önfeledten. Egész éjjel a klubban alsóztam. önkéntelenül is reminiscenciára állt a szám.

Hogy tetszik? kérdé a szobába való kis lány. Sehogy se. csak kérdez meg tőlk, hogy kik ők, hol van a hazájuk és hogy miért tévedte: be hozzám az éj ily késő szakán?

A lány kiperdült és oda kintről azután halottam, amint zagyva össze visszaságban ösze hordott hetet, havat, ugy hogy a kint levők meg nem értették őt és vizsont. A dolog fácsítja azután az lett, hogy vagy öten betörték a szobámba, nagy sebbel lobbalt, jó estét kívántak, leültek, megigazitották a nyakkendőjüket és azután az egyik valamizásjas legény alig láttam tőle a többieket, köhintett egyet, felkelt és így kezdé szónokpözbá vágva magát:

— Méljen tisztölt honpolgár, tisztel. uram.

Mi, a kik itt megjelentünk előtte mint a Bürgözüi választókerület kiküldött polgárai, üdvözzöljük önt. Üdvözzöljük, mint hazánk oly kiváló-ságát, akiben választókerületünk, jövőjének egész bizalmát kívánja helyezni. E czélből magam Kotor Alsó Gerszón bíró ur, amott Hübelle Barnabás Balázs barátom és komám disznó, — Fellenögér Tóbiás. ló, — Huza Vona Bertalan ökor és — F-l Hajtsár Balabér marha kereskedő barátaim és elvtársaim megjelentünk, hogy Nagyságnak mint

hazánk ily kiváló férfinak a kerület jelölését felajánljuk.

A választás egyhangu és tiszta lesz, — folytató, nyugodtabb hangon — annál is inkább, mivel tavaly, a mikor boldogult képviselőnk halálzásával a képviselői állás üresedésbe jutott, az új választásnak kissé zajos vége lett, mert nemcsak a két választási elnököt, de mind a két jelöltet is ugy botozták ki a kerületből, mert nem akartak alkotmányos költségek fedezetéről gondoskodni.

Nem mintha gyöngédtelen czálzásokba való bocsájtásokkal akarunk terhére lenni, de egyben megemlítjük, hogy egy kisebb szabásu tempelomat akarunk építeni, a melyhez szives hozzájárulását kérjük, csekély 5000 leugók erejéig. Ebből is méltóztatik látni, hogy nem sarcolni jöttünk, hanem — hisz meghív bennünket a méltóságos ur, — ahá, gondoltam, már méltóságos lettem — ebből és kvaterkázás közben megmondjuk majd a többi is Mondjuk és ezt hangoztatni kívánom, tiszta választás lesz, uram tiszta,

— Méljen megilletődve — válaszoltam én, az ő nyelven szólva — köszönöm szives, kitüntető bizalmukat, a melyet azonban illetve a jelöltséget sajnálattal nem fogadhatok, két okból: Először is nem érzem magamban azokat a képességeket, a melyeket Önök szives elnözésükkel nékem tulajdo-

petroleumot egy úgynevezett T-esőnek levezető részén alkalmazott tartályából kiszorítsa.

Egy sárgarézből készült mind a három végén kuppal záró csatló-kar-mantyúval ellátott T-eső közvetlenül a Syphonia csapja mögött kapja a nagynyomású vizet és ennek legnagyobb részét a vízszintes eső ellenkező végén levő szórócsőbe vezeti, kis részét pedig egy kis csővecske segítségével a lefelé vezető cső végére illesztett petroleum tartályba. Egy, ezen utóbbi vízmennyiségnek megfelelő petroleum mennyiség most az említett kis csővecskével párhuzamosan fölfelé és azután térdalakulag a vízszintes kifolyócsőbe vezető csővecske útján a szórócsőbe lép. Ezen párhuzamos csővecskék a lefelé vezető csőbe vannak forrasztva, úgy, hogy ez utóbbinak egyéb nyílása nincs.

Hogy azonban petroleum és víz mindig meghatározott arányban legyen, a kupalaku végre záró lemez van forrasztva és ennek közepébe a térdalaku kis petroleum-csővecskének vége forrasztva, míg a nyomó víz számára három furás van alkalmazva a petroleum nyílás körül. Azonnal látható, hogy ezen nyílások keresztmetszete határozza meg a petroleum és víz közötti arányt.

Petroleum-tartálynak egy literes palackot választott, melynek átlátszó-sága mellett a kiszorítást észlelni lehet.

A kis készülék minden nyomó-szivattyúhoz illeszthető, még a vízvezeték tömlője és fecskenedő csőve közé is, mely utóbbinak szórócsővel kellene ellátva lennie.

Lossen dr. találmánya a petroleumnak vízzel való keveredését a képzelt-

hető legtekintélyesebb módon eszközözi; a folyadék tejfehér és kitűnően permepezhető széjjel. A munkás egy kézbe veszi a petroleum palackot és egyuttal igazgatja a szóró-esővet. Mint-hogy a Syphoniánál nines szivattyúzás a munkásnak mindkét kezé szabad és felváltva használhatja.

Helyi, vármegyei és vegyes hírek.

— **Vármegyénk főispánja**, aki hosszas közszolgálatát alatt ült igénybe szabadság időt: folyó hó 20-ától kezdődőleg két hónapi szabadságra megy. — A méltóságú szabadság idejének tulnyomó részét kis-nyomú kastélyában tölti. — A főispánt, szabadság idejének tartama alatt, dr. Bezerédy István alispán fogja helyettesíteni.

— **Táncszmultság.** A köhídi polgárság jövő hónap 2-ikán az ottani nagyvendéglőben zárt körű táncszmultságot rendez, a melynek tiszta jó delmét a Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület javára fordítja. Kezdeté 4 óra, 4 órákor, be-
lélté 10 személyenként 50 fillér. Elismeréssel és dicsőréttel kell megemlékeznünk a vendajku köhídi polgárság magyar hazafias magatartásáról, a mely ott közvetlenül a Stájer határszélén a magyar közművelődés oltárára ajánlja fel filléreit, hogy ezzel is elősegítse vendajku honfirsáink megmagyarosítását ezéző törekvésünket.

— **A muraszombati táncosok** rendezésével tartott gazdasági és háziipari téli tanfolyam f. évi február hó 1-én d. e. 10 órákor a muraszombati óvodában ünnepélyes befejezést nyer. Midőn a készített munkákból kiállítását rendez a gazdakör s a készített munkák egyrésze aznap eladásra kerül. Így többek közt: burgonya, répa, utazó, ké-i zsemle kosarak, tyuklitétek, kertizékek, különféle seprők stb. Az ünnepélyre a gazdakör a m. t. közönséget ez uton tisztelettel meghívja. A jövő heti előadások a tanfolyamon következők: jan. 28-án Vértés Sándor a gyümölcs-felkészítéstről, 29-én Koudor Ferenc az méhészetről, 30-án Neusiedler Miklós az állattenyésztésről és Takáts R. István a mezőrendírtől törvényekről, 31-én Mlicsny Károly a szőlőművelésről.

— **Merénylet egy utbistos ellen.** Tóth Antal pétérhegyi hatósági utbistos f. hó 7-én Muraszombatlban volt tárgyaláson a szolgábiról hivatalban és d. u. 3 órákor inóult egy lovas kocsián haza egyedül. Midőn a Hodos-—pétérhegyi törvényhatósági ut elágazásához ért, már 7 óra körül járt idő, s mivel az ut erdő között vsz, oly sötét volt hogy megkellett gyujtania a kocsilámpákat. Az ut-

bistos sebesen hálsát és a 14—15 kilométer közt lejtőn is gyorsan hajtott lefelé. De mielőtt a lejtőn leért volna, az utat szegélyező bokrok között két lövés dördült el egymásután. Az első lövés a kocsi lámpását érte, a melynek üvege megpedegedett; a másik lövés fejé, eké volt irányzva. De nem talált feje felett fűtyöltek a sörétek és csak az ostornyel végét szakították le. Az utbistosnak így az ijedségen kívül semmi baja sem esett. Az utbistos azonban jelentést tett az esetről a helybeli szolgabírósnak, a mely a nyomozást nyomban megindította. A tettes még nem került kézre.

— **Gyilkos dorong.** Bicsák József szombati lakos f. hó 20-án nejevel felszerének zaupollásával volt egfogalva, egyetlen gyermekük, a 1 1/2 éves kis Karolin pedig körülöttük játszadozott. Ekközben egy a falhoz támasztott dorong valamiképpen elődött és a szegény kis gyermek homlokára esett oly erővel, hogy egy órai kioldás után agyveremlés következtében elhunyt. Az eset megvizsgálására Rusa Béls szolgabíró, dr. Szilárd Lipót tótkereszturni körörossal a helyszíni érte kiszállt és megállapította, hogy véletlen szerencsétlenség okozta a gyermek halálát és a bánatukban kétségbeesett szülők gondatlanság nem terhelte.

— **A muraszombati dal-és zenegyylet** f. é. február 8-án (Muraszombat) Dobrai János vendéglős nagytornában tréfás mükedelőt tétét rendez. Előadás után tánc lesz. Belépő jegy személyenként 1 K. — családjegy 3 K. Meghívókat az egylet nem bocsát ki, miert a t. közönséget ez uton hivat meg. A műsört az egylet a „Muraszombat és Vidéke” című heti lap f. é. február 2-án megjelenendő számában fogja közzé tenni.

— **Lopás.** Kúcsán György tótkereszturni lakosnak volt egy pompás sarlója. Olyan jól vágott, hogy a faluban nem volt párja. De különösen a nyelt tesztet meg Gergár János tótkereszturni lakosnak, aki addig nem nyugodott, a míg a sarlót el nem emelte. A károsult azonban felkutatva az egész községet s rátalált kedves sarlójára Gergárnál, akit lopás miatt feljelentették.

— **Ozgiányok Garásdalkodása.** A szgotthárdi járásban tanýzó Forgács cigány familia az utóbbi időben többször átrándult járásunkba és különösen Prosznyákfa vidékén veszélyeztette a vagyonbiztonságot. Így Kovács János prosznyákfa lakosnál f. hó 15-én virradóra nagyból mennyiségű füstölt sertéshúst és lisztet vittek el a padlásról. Az alapos gyanu Forgács Gábor és Forgács János kóbor cigányok ellen irányul, a kiket a csendőrség most mindenfelé nyomoz.

— **Egy asszony büntette.** Bankó József őrfalui lakos neve áldott állapotban volt s a mint mondják, a jövő hónapban kellett volna a családi eseménynek bekövetkeznie. Mult év november havában azonban a szomszédok olyas félet vettek

nitanak, hogy tisztelt választókerületük hasznára lehessen, de másrészt határozott ellensége vagyok az olyan templomoknak, a melyek az én bukásom árán épüljenek fel; e ezéből, igen tisztelt uraim még egyszer köszönetemnek adok kifejezését. szíveségükért engedjék meg, hogy egy-egy pohárka jó cognakkal öblíthessük le e nekem felajánlott mandátummal járó templom építés reménysegei és bo-
ritsuk rá a felelős jótékony fátýlát, mint ezt oly egyszerűen is kifejezhettem volna.

— De méltóságos uram választott erre Kótor Alsó barátom mert poharazás közben hirtelen azokká lettünk, csak nem akarja velünk ezt a csufot megtenni, hogy a felajánlott jelöltséget elutasítja igazán mondom, úgy szégyeljük magunkat, hogy akár nem is néznék tovább jelöltet.

— Igen sajnálom, ha így áll a dolog, de volna egy ellenindítványom ez ez abból áll, hogy felépítjük a templomot de csak akkor, az én pénzemből, ha kezemben lesz a mandátum és letel a hármincz nap, úgy ha a — már mint a mandátum — megtámaszhatnánk vált. Erre persze megnyult az arcunk és egyszerre így szól. Kótor! A ó barátom, persze már most egész má, banyomból —

— Hja uram, ha mi azt akarjuk, akkor nem Őnhöz jöttünk volna el, hanem például a Wekerle, vagy az Apponyi tekinetes urakhoz, vagy ha éppen fájna a fogunk a Széll Kálmán vagy Pichler nagy-

zágos ur is eljönne szívesen hozzánk, csak hinók, nekünk templom kell és nem tiszta választás.

De már erre én is megokaltam a dologt és ugyanazzal az őszinteséggel és kellő bátorsággal kituskoltam őket a szobából, meghagytam egyben a szobába való lányunk, hogy a lehetőségén belül gyorsan és az ajtón kívül biztosan helyezze igen tisztelt vendége met, mire azok, tömeges kivánságokkal elegyedten a távozás hímes mezejére léptek.

Felsőhajtottam hát és örömmel konstatáltam, hogy ez uttal szerencsén megszabadultam a képviselőjelöltség örömeitől, feketé kabátot döttem, tovább dolgozni úgy sem tudtam már, mert fejemen járt a kuria bíráskodásról alkotott törvény-cikk valamennyi paragrafus és hogy azok tarka őszsz-visszaságban zavgyva tánczot jártak előttem, meggyőződtem arról, hogy ezek segélyével már most megteremtődött az oly nagyra megkívánt tiszta választás absolute lehetősége.

Miközben ezen és más egyebeken tö tem a fejemet, egyszerre csak azon veszem észre magamt, hogy a klubban vagyok, s hol a szolga nagyobb szabású előékenységgel letessékélte rólam prémes bundámat.

Jobbról is balról is udvariasan állnak félre előttem, persze nem tudtam megmagyarázni e hirtelen jött nagy tisztelet eredő okát és csak úgy

jöttem azután rá, a mikor egy jó barátom gratulálni jött jelöltségemhez.

Micsoda jelöltségemhez? kérdém elcsodálkozva.

Csak ne tetted magadat, hiszen épen most beszélte el Pista barátunk, hogy nála is járt egy deputáció s megállapodtak arra nézvést, hogy ugyanazon az alapon a melyen leledt megállapodtak t. i. hogy a templom költségéhez hozzá járulsz 5000 forinttal, elfogadta a jelöltséget.

Hangos kacsagásban tértem ki a mire persze többen is figyelmes lettek és társaságunkba szegődtek. De hirtelen a kacagásból néma csendbe ocsuptunk át, mert elnémultunk valamennyien a sok megdöbönt arc láttára; hogy huszan állottak be azután egyenként, hogy ugyanaz a köldöttég náluk is járt és mind valamennyien reám való hivatkozással ugyanúgy csak adtak, vagy ígérték kisebb nagyból templomépítési hozzájárulást, de egy sem volt oly elővigyázó, mint én, hogy csak akkor helyeztem kiáltásba a templomépítési költségek kiutalványozását, ha már a megtámaszhatatlan mandátum lesz a kezembé.

Hosszúra nyult arcokkal tanakodtunk azon, hogy milyen szép is az a tiszta választás, ha —

— tiszta, mint figura dolog.

— Hja, nem boldog a magyar.

D'Amant Leo.

észre az asszonyon, mintha már túl volna a szülésén Suttogva, találgatva tárgyalták, az esetet meg végre a csendőrség fülébe is eljutott. A csendőrök vallatára fogták az asszonyt, aki eleinte mindent tagadt. Később azonban töredelmes vallomást tett, beismerte, hogy méhmagzatát elhajtotta és a trágyadombon elásta. A már teljes feloszlásban levő gyermekhullát az asszony maga ki is ásta a trágyából. A bűnös asszonyt feljelentették a kir. ügyészségnek s ez majd gondoskodik róla, hogy elvége melő büntetését.

Gondatlan házigrada. Bodóhegy községében a hó 6-án délelőtt fél tíz órakor Makári István háza ismeretlen okból kigyulladt, minék következtében házának teljes élelmiszere, takarmánya porrá égett. A kár összege meghaladja a 400 koronát. A kár keletkezése után nyomozva, csakhamar megállapították, hogy a tűz Makári István gondatlansága folytán támadt, mert a házigrada saját beismerése szerint. — a házán levő fakémény már szeptember óta nem volt kiszitogatva s így a benne összegyűlt korom, meggyuladván a tetőzet szalmája tüzet fogott. A gondatlan gazdát feljelentették.

Mérkőzés a korcsmában. Régi haragok immár Mekis Ferencz dióslaki és Kikéz Miklós vízföldi lakosok. A minap összejöttek Szarvaslakun, özvegy Ráiffel Jánosné korcsmájában. Összejötték, őszesveztek s Kikéz egy flakóval úgy vágta fejbe haragosát, hogy az vértől borította rogyott az asztal alá. Kikézet feljelentették.

Uj lap. A Kövry Kaffehr Béla tulajdonát képező „Vasvármegye hírlapvállalat” kiadásában január elején „Kemenesalja” czimén egy új lap indult meg, melynek czélja Kis-Czell és a Kemenesalja érdekeinek képviselete. A „Kemenesalja” felelős szerkesztője Tóth Dezso a „Vasvármegye” segédszerkesztője, munkatársai pedig: Kövry Kaffehr Béla a „Vasvármegye” főszerkesztője; Lugaer Albin a „Vasvármegye” szerkesztője; továbbá Halasy Viktor és Paulovics Ágoston hírlapírók.

Egy császár, kinek nincs esernyője. Nem a királ, sem más országbeli császárról szól a nota, hanem a sándorvölgyi Császárról, akit József névre kereszteltek. Ő kelméhez bizony sehogy sem passzol a Császár név, mivel, hogy a vagyoni viszonyai a templom egeréhez hasonlóak. Így aztán érthető, hogy esernyőre sem teltett, pedig nagyon megkívánta, különösen, a mikor a mult őszzel Szt. Gothárdon járt és a szél arcába csapkodta a hideg őszi esőt. Kapta magát, betért Luthár Lajos sz. gotthárdi kereskedő boltjába és ott addig settenkedett, simulálta a vevőt, hogy egy esernyőt elemelt. De nem sokáig érvedhetett szerzeményének, mert a szemfényes csendőrök kikutatták a dolgot, az esernyőt elkobozták és Sándorvölgy Császárárt eljelleltették.

Szivárvány januárban. Hogy milyen abnormis időjárásban van részünk az ideai télen, mi sem bizonyítja jobban, mint a tegnapi tavaszi idő. Folyton bujkált a nap a báránnyelők között majd enyhe szellő lenyha eső permetezett, a minék megszüntével ritka szép szivárványban gyönyörködünk a keleti égbolton. A szivárványban tulyomó volt a zöld szín, a mely a nép hite szerint bő aratra nyújt kilátást.

Óriási küzdelmet vívott önmagával Jekel Lőrincz, amidőn a sokféle gyógyszer közül beteg anyja részére válogatnia kellett. — Végre elhatározta, hogy Feller V. Jenő Elsa-Fluidot rendel, melytől beteg anyja már 3 hét alatt meggyógyult. Számítalan elismerővel is bizonyítja hogy a Feller-féle Elsa-Fluid csodás hatással segít és a legtöbb betegséget, mint köhögést, influenzát, láz, csusz, közsvény, mell, fej, és fogfájást, szurást, göröcsöt, szagatást, gyomoraját, étvágytalanságot, szembajt, stb. gyorsan és biztosan meggyógyítja. A párisi, londoni, berlini stb. kiállításokon aranyéremmel kitüntetett szer. 12 évig 5 korona bértment. Egyedüli készítő Feller V. Jenő gyógyszerész, St. bica, templom utca (Zágráb-megye). Egy család nál se hiányozzék ezen eszerszer kipróbált kitűnő növényesszencia-fluid

Közgazdaság.

Elhanyagolt növénytermelési ágak.

Hazánkban számos oly mezőgazdasági termény, különösen pedig ipari növények és vetőmagvak hazánkban beppant nagy mennyiségben a külföldről, a melyek a mi viszonyaink között igen jó minőségben lennének előállíthatók és termelhetők s a mi által jelentékeny pénzeszrűnek kiszivárgása gátoltnak meg. — Hogy ez tényleg így van arról bizonyosságot tesznek a statisztikai következő adatai Tíz évi behozatalunk volt: kerti vetőmenny-magvak és fűmagvakban 243 532 q.; lóhere és luczernamagban: 58 297 q., len-, keuder- és egyéb olajos növények magvaiban: 50 056 q.; lenese, borsó és paszulyban: 278 545 q.; tatárka és kölesben: 41 821 q stb. stb.

Ezen adatok mindenesetre elszomorítók, mert jelzik, hogy a magyar mezőgazdák az ősapáktól örökölt conservativismusból nem tudnak kibontakozni, s dacára a jobbórl-balról érkező tanácsok özőnének, a gazdálkodási üzletvitel terén még mindig a külterjes iránynak hódolnak ott is, a hol az jutessiv gazdálkodás minden előfeltételei feltalálhatók. — Nem akarjuk mi azt mondani, hogy a ient elősorolt magvak összes mennyisége itt állítások elő, annál kevésbé is, mert hiszen közudomású, hogy az összes külföldről importált magvak itt kellő mennyiségben nem is volnának termeszthetők; de viszont nem hallgathatjuk el megűködésünket a tényleg létező állapotok felett, mert az is tény, hogy széles ez országban találhatunk azért oly helyeket, hol egyes speciális fajok kivételével ha nem is teljesen hasonló, de legalább megközelítő minőségű nyővényeket, illetve magvakat produkálhatnak

A szakemberek részéről nagy körültekintéssel végrehajtott termelési kísérletek eredményei véleménykülönbség nélkül igazolják ezen állításunkat s így azt hiszük, hogy a kéz érdekelő cseleksznünk akkor, midőn szavunkat a jelzett növények itensivebb felkarolása illetve termelése érdekében felemeljük. — Külföldön egyes emberek tízezerrel raknak félre ilyen speciális növények termelését elért jövedelemből, annak dacára, hogy termelési költségük a föld ökszerűbe megmunkálása, a különböző műtrágyák használata, a gondosabb ápolás stb. effélék által jelentékenyen magasabb, nálunk pedig szégyenszemre ma ad minden a régi ben.

Reméljük megértik szavunkat azok, kikhez intetük, s a jövőben már tanácsunkat követendik.

Az állati vér mint talajgazító anyag.

Kevesen tudják hogy állati vérben értékes növényi tápanyagot birunk s épp ezért mikénti felhasználásával nem is sokat törődnek. — Alábbiakban közzéteszük azon praktikus eljárást, a melyet egy neves mezőgazdasági írónk műbőben elváltunk. — Veszünk megfelelő számú bádogból készült s fogantyúkkal ellátott oly tálcákat, a melyek oldalhossza négyzetben 50 cz. m. magassága pedig legfeljebb 5—6 cz. m. — Ezen méretekhez szigorúan alkalmazkodni kell, mert ellenesetben leszűrőskor ha a tálcáknál magasabb — nem lehetne az állat nyaka alá helyezni. — A tálcákban felfogott vért fűreállítjuk s míg a vérlépegy a vérvízot körülvárlik, az utóbbit leöntjük, a vérlépegyt pedig külön e célra készült cze mentezésámba öntjük s annyi cserlisztet keverünk hozzá, hogy az anyag közönséges deszkák szekéren szállítható legyen a nélkül, hogy csak egy csepp víz is lecspegjen; felitató anyagot régente tőzegkorpat is használták, de a cserliszt ennél sokkal jobb szolgálatot tesz.

A mint a cze mentártóban 1—2 fuvar vér és cserliszt összegyűlt, ehhez még annyi cserlisztet addunk hogy egy fuvarból 2—3 legyen. — Ezen elhntésre teljesen kész vértárgya addig gyűjtetik, míg 20—25 fuvar összejön. — Ily mennyiségű vértárgyával körülbelül 3—6 kat. hod megtárgyázható, a szerint, a mint gyengébb, illetve erősebb trágyázást akarunk. — Tekintettel azonban arra, hogy a vértárgya egyszóval, s főként nitrogénben gazdag, tanácsos lesz annak alkalmazásánál foszforsavtartalmu műtrágyát is használni, hogy ezáltal a tápanyag egyaránt a talajban meglegyen. — Ugyanis minél helyesebb az arány az egyes tápanyagok között, annál jobban diszlik a növény s így végrede ményben annál nagyobb a termés, illetve jövedelem.

Egy szarvaarmán után körülbelül 20—25 liter vére, egy sertés után pedig 4—5 literre számíthatunk.

Czeglédén Ungváry László

3000 holdas szőlőtelepe és gyümölcsfaiskolájának, valamint birtelének részleteit árjagyzéke megjelölt ingylen és bértmenté kúldetik. Saját termésű 2-szer fejlett kelmő új bor ára 18 frtolt teltele. Hordóval szolgálatok.

Viszontelődök kerestetnek.

Elvállalok részletfizetéseket is.

Agulár Antal

fogműterme

BUDAPEST VII., ERZSÉBET-KÖRUT 29. sz. (Villanyos berendezéssel)
Jelenleg: **Muraszombathban, a Fiszár-féle vendéglőben,
az emeleten.**

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy ideérkeztem, és a fenti című számladobban fogtechnikai működésem megkezdettém.

Készítek egyes és egész fogsorokat szájpauális nélküli is arany, ezüst stb. betéteket **teljesen fájdalom nélkül; a gyökerek eltávolítása fölöszeg.**

Hívtározással több évi gyakorlatomra, oda fogok törekedni, hogy tisztelt hozzámfordulóknak teljes melegegedést biztosítsak.

Található: d. a. 9—12-ig. délután 2—6-ig. Ünnepek és vasnapok is.

— Allami- és városi hivatalnokok és alkalmazottak érkezővevényben részestülnek. —

!! Tartozkodás rövid ideig !!

Kiváló tisztelget

Agulár Antal,

a bpesti fogművészek egyesületének vái tagja.

Kivánatra házhoz is megjelenek.

Jobb házból való egy vagy két fu

tanoneznak

azonnal felvétetik

Ascher B. és Fianál,
Muraszombatban.

Előkelő bevásárlási források:

Új! Aranyozó, melylyel mindenki azonnal moshatóan újra aranyozhat: tükör- és lepkéretet, szobrot, virágasztalt, templomcsillárt stb. — Egy üveg ecettel 80 kr., 1/4 literes üveg 1/2.50, 1/4 literes nagy üveg 3 ftl. — Sport-csúzlók, gyermek-jackcserepek, háztartási- és ebédlő-asztal-kellékek utazás- és betegpoláshoz való tárgyak felel nagy, képes árjegyzéket bérmentve küld.

KERTÉSZ TÓROR Budapest, IV., Kristóf tér.

BUTOROK a leggyorsabbtól a legfinomabb kivitelű legújabbasban kaphatók úgy készpénzért, mint részletfizetésre

Ehrentreu és Fuchs Testvérek-nél
Budapest, VI., Teréz-körút 8. (Andrássy út közelében.)
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Nagyon fontos gyomorbetegeknek!

Étvágyhiányt, gyomorbajt, émelygést, lefajlást rossz emésztés következtében, gyomorgyengeséget és emésztési zavarokat stb. azonnal megszüntetnek az általánosán ismert

Brady-féle

Máriacelli gyomorcsseppek.

Kaphatók minden gyógyszerárban.

Ára egy üvegnek használati utasítással 40 és 70 kr. Központi szétküldés:

C. Brady gyógyszerár a Magyar Kir. által

Bécs I.

Óvás hamisítástól A valódi máriacelli gyomorcsseppek üvegein a *C. Brady* mellékelt védjegy és aláírásnak kell lenni.

Ügyelni kell arra, hogy a régihírű valódi máriacelli gyomorcsseppek *kis üvege* 40 kr., a *nagyja* 70 kr., míg az *utazottak, nem valódiak és kevesebbet érők* ára legtöbbször csak 35 kr.

4-12

NÖTHLING VILMOS magkereskedőnél
Budapesten, Calvin-tér 9.

kaphatók a legjobb gazdasági, konyhakerti, vetemény- és virágmagvak. **Arjegyzék ingyen és bérmentve.**

Dupla villanydelejes kereszt, vagy csillag, R. B. 86967. sz. **Gyógyít és feloldít jótállás mellett: köszvény, reuma, asthma (nehéz lélegzés), álmatlanság, fülzúgás, meléz halás, epilepsia, idegesség, étvágytalanság, sápkór, fogfájás, migren, tehetetlenség, influenza,** valamint minden **idegbetegségnél.** Azon beteg, aki 85957. sz. készítménnyel legújabb 45 nap alatt meg van gyógyulva, azonnal visszakapja a pénzt. Ahol már semmi sem használ, ott kérem az én készítményemet megkísérletni; megvagyok győződve keményen biztos hatásától.

A kis készítmék 4 kor. A nagy készítmék 6 kor. könnyebb betegségeknek alkalmasabb. idült betegségeknek alkalmasabb.

A központi elárulást hely esetküld utánvétel vagy előleges fizetéssel a bel- és külföldi részre: **MÜLLER ALBERT** BUDAPEST, Váci-utca 42/H. D. O. Kálmán-utca sarok.

Kerjük csak **Neustein Fülöp** cukor- hashajtó-píruláit, melyek évek óta kitűnőnek bizonyultak és előkelő orvosok által könnyű hashajtó- és feloldó-szerülként ajánlatnak. — Egy doboz (15 píruła) 30 fillér.

Minden gyógyszerárban kapható.

Neustein-féle gyógyszerár, Bécs, I., Plankengasse 6.

DEHMAL KÁROLY zongora-gyáros
kizárólag kitűnő külföldi gyártmányok raktára és kölcsönzötintézet
Budapest, IV., Károly-körút 20.

Magyar festék-, kence- és lakkgyár
KRAYER E. és Társaság
— József főherceg udvari szállítója, a magyar államvasutak és más nagy vállalatok szállítója —
BUDAPEST, V., VÁCI-ÚT 6. SZÁM.

FELLER-féle Elsa-Fluid
az „ELSA” védjeggyel **arany- és ezüstérmekkel lett a berlini, londoni, marseillei, nizzai, római és párisi kiállításokon kitüntetve.**

Minden tévedést elkerülő ezennel felkérik a t. nagyközönséget, hogy az „ELSA-Fluid” vásárlásánál **világosan** **„Feller“-féle Elsa-Fluidot** **kérjen.**

Feller-féle „Elsa-Fluid” nélkülözhetetlen nép- és házi gyógyszer, mely biztos és gyors segítséget nyújt.

Feller-féle „Elsa-Fluid” **ezerszer kipróbált kitűnő növény-eszencia-fluid,** mely csodás hatással segít és gyógyít a legtöbb betegségnél.

Feller-féle „Elsa-Fluid” mint azt 12,546 elismerő levél igazolja, kipróbált szer **lefajlás,** fülzúgás; idegfájdalom, reszketés, gyengeség, bégnyadság ellen; **gyógyít fogfájást,** rossz szájszagot és erősíti a foghúst; biztosan **gyógyít hűlés** vagy **légvonal** által támadt izomfájdalmat, **oldalszurást, szaggatást, kösz-**

vénnyt, reumát, csuzt, megmerevedést, **köz- és lábfájást; szomviznek** kitűnő; — főülmulhatatlan hurutnál, **köhögéskor** rekedtségnél, **láznál,** izzadásgnál, régi vagy új **gyomorhajoknál, étvágytalanságnál,** ajukodásoknál, kolikánál, **gyomornyomásnál,** has- és gyomorgörcsöknel és sok más bajoknál. — A halás paclensek saját tapasztalatból írják, hogy a

Feller-féle „Elsa-Fluid” oly bajoknál is gyorsan és biztosan segít, melyek a használati utasításban nincsenek megemlítve. — Nehéz esetekben **orvosi tanács** vendő igénybe a **Feller-féle „Elsa-Fluid”** mikénti használata miatt, mert megpróbálta, azt a legmelegebben ajánlja.

Feller-féle „Elsa-Fluid” csak az, mely a minden üveghez mellékelt használati utasításon a „Feller”-névvel viseli és melynek minden üvege a fönt látható „Elsa”-védjeggyel van ellátva.

Feller-féle „Elsa-Fluid” **senmiféle más Fluiddal** ne tévesztendő el — és tanácsos **határozottan „FELLER”-féle „Elsa-Fluidot”** kérni. — Övakojudunk utánaotkötel. — Mindenki, ki a „Feller-féle Elsa-Fluid” készítőjének egy utaztatot

küld, jutalmat kap.

Használati utasítások és prospektusok ingyen és bérmentve küldetnek.

Bérmentve és ingyen csomagolással küldi **utánvétel** vagy a pénz előzetes beküldése után az egyedüli készítő:

„Elsa-Fluid”-gyár FELLER V. JENŐ, Stúbića Templom-útca (Horvátország).

Főraktárak Budapestben: **Török József** gyógyszerár, Király-utca 12., **Dr. Egger „Nador-gyógyszerár,”** Váci-körút 17. **Zoltán Béla** gyógyszerár, Nagyköröna-utca 23.